

FUNCTIE OVERDRACHT KRIJGSMACHTADJUDANT 7 MEI 2010

Tekst Generaal P.J.M. van Uhm

Generaals, Admiraals, familieleden, dames en heren, aangetreden militairen,

First of all, I like to welcome the international guests to this ceremony. Your presence underlines the cooperation between our organisations and the value we give to the position of the Senior Enlisted Leader.

Dit is een indrukwekkende gelegenheid voor een indrukwekkende functie op een indrukwekkende locatie. Ik gebruik bewust het woord indrukwekkend. Het woord indrukwekkend kent vele synoniemen, ik deel er een aantal met u: aangrijpend, imposant, ontzagwekkend, respectabel en trots. Stuk voor stuk zijn dit kenmerken die verbonden zijn aan het "zijn" van de krijgsmachtadjutant.

Net als de bewuste keuze voor het woord indrukwekkend, is ook de keuze voor de locatie geen toeval. Los van het feit dat de Prinses Julianakazerne in Den Haag een prachtige locatie is, is op deze kazerne een groot deel van de Bestuursstaf van ons ministerie gevestigd. Toch denkt u bij de Bestuursstaf waarschijnlijk niet direct aan de krijgsmachtadjutant.

Immers, het werkveld van de krijgsmachtadjutant richt zich voornamelijk op de onderofficier en op de uitvoering. De onderofficier werkzaam in het veld: bezig met de voorbereiding, ondersteuning of de uitvoering van onze operaties, onze missies.

De onderofficier als opleider, administrateur, wapenspecialist, vliegtuigmonteur, kok, sportinstructeur en loadmaster. In de beleidsvisie wordt de rol van de onderofficier als volgt omschreven: "De onderofficier zit in het hart van de uitvoering van de operationele taak en vervult daarmee een spilfunctie binnen de krijgsmacht. Hij is als het ware de ruggengraat die – door de impulsen van het hoofd – zorgt dat het lichaam functioneert". De link tussen het bestuurlijke in Den Haag en het operationele in het land is dus essentieel voor het goed functioneren van de krijgsmacht. En die link wordt voor mij mede vervuld door de krijgsmachtadjutant. En dat wil ik hier vandaag op deze locatie uitdragen.

Ik ben nu ruim twee jaar Commandant der Strijdkrachten. Als CDS ben ik verantwoordelijk voor de defensieplanning en de aansturing van al onze eenheden in de missiegebieden en in Nederland. Het is voor mij dan ook een voorwaarde dat ik weet hoe onze organisatie in elkaar steekt en wat er bij onze mensen leeft. Een niet mis te verstane taak. Voor mij is het dan van groot belang dat de onderofficier, in dit geval de krijgsmachtadjutant, ook de pijnpunten van het 'defensielichaam' terugstuurt naar het hoofd. Om nog maar eens in de eerder genoemde metafoor te spreken. Immers, als ik bepaalde prikkels niet ontvang, kan ik ook niet adequaat anticiperen en reageren als dat nodig is.

De krijgsmachtadjutant is voor mij de thermometer van de krijgsmacht. Hij heeft oog en oor voor de onderofficieren, maar ook voor de manschappen. Hij is een voorbeeld voor veel van onze mensen. Hij is integer. Hij heeft verstand van zaken. Hij weet wat er leeft bij de mensen die het beleid daadwerkelijk tot uitvoer brengen. Hij opereert in het spanningsveld tussen beleid en uitvoering. Hij houdt vinger aan de pols bij beleidsontwikkelingen en bewaakt of de rol van de onderofficier daar ook voldoende goed in wordt meegenomen. Hij heeft een breed netwerk. Hij kent de weg bij de marine, landmacht, luchtmacht en marechaussee. En niet alleen bij de krijgsmachtdelen, maar ook bij onze Defensie Materieel Organisatie en het Commando Diensten Centra heeft hij een goed netwerk.

Al deze ingrediënten zorgen ervoor dat de krijgsmachtadjutant een onmisbare schakel is in de continue verdere professionalisering van de krijgsmacht. Een onmisbare schakel voor de CDS en naar mijn mening een onmisbare schakel voor de Defensieorganisatie.

Adjutant Nieuwenhuis, Beste Erik,

Je bent je loopbaan begonnen bij de Koninklijke Marine in 1976. 34 Jaar hebben wij van je kwaliteiten gebruik mogen maken. Je hebt gediend op oppervlakte schepen en bij de onderzeedienst. Na diverse opleidingen ben je als luchtvarende geplaatst geweest op het marinevliegkamp Valkenburg. Daar heb je een groot deel van je carrière doorgebracht en diverse functies vervuld.

In je voorlaatste functie als krijgsmachtdeeladjutant van de Koninklijke Marine heb je aangetoond over het juiste fingerspitzengefühl voor deze functie te beschikken. Op 7 april 2006 ben je dan ook benoemd tot krijgsmachtadjutant en als zodanig ben je werkzaam geweest in het kabinet CDS; eerst in de periode van Generaal Berlijn en nu in mijn periode als CDS.

Vandaag is het zover, je neemt afscheid van ons en wel op je verjaardag. Afscheid nemen is altijd bijzonder, maar je bent ook een heel bijzonder mens. Deels komt dat natuurlijk omdat je roots, net als die van mij, in Nijmegen liggen. Daarbij bevinden we ons in goed gezelschap: Wim Kan, Godfried Bomans, maar ook atleten als Jos Hermens en Kamiel Maase zijn van origine Nijmegenaren.

Vooraf die laatste twee zullen jou als fervent triatleet aanspreken, want in je vrije tijd is triatlon voor jou een grote passie. Deze sport kenmerkt zich door het stellen van doelen, waarvoor je vervolgens keihard moet werken om ze te behalen. Een sport waarbij de spelregels helder en duidelijk zijn. En dat alles typeert jou ook Erik. Je bent gefocused, stelt doelen en behaalt deze ook. Je bent gedreven, oprecht, loyaal en je houdt van duidelijkheid.

Ik heb je regelmatig horen zeggen dat er op ministerie wordt geschaakt, maar dat jij meer van het ganzenborden bent. In dat spel staat de gans centraal. Nu is het natuurlijk riskant om de vergelijking met jou en een gans te maken, maar toch ga ik dat doen Erik. En uiteraard niet de vergelijking met de "domme gans", anders was je nooit zover gekomen.

Maar wat velen niet weten is dat de gans vroeger als waakvogel werd gehouden. Ik zie jou als een soort waakvogel voor onze organisatie. In het domein van onze onderofficieren stond jij de afgelopen jaren centraal en je bent daar voor mij van groot belang geweest. Je hebt veel werkbezoeken afgelegd. Ook samen met mij: Afghanistan, Indische Oceaan. Daarbij wist je in mum van tijd hoe de vlag bij de eenheid erbij hing. Na ieder bezoek wist je feilloos de vinger op de zere plek te leggen en te adviseren over mogelijke verbeteringen.

Ik heb jouw adviezen altijd als zeer waardevol ervaren. Eerlijk, helder en in het belang van onze mensen en onze organisatie. Ook internationaal heb je een belangrijke rol gespeeld bij de positionering van de onderofficier. Zeker in de toenemende internationale samenwerking, plukken we daar nu en in de toekomst de vruchten van.

Erik, vandaag beëindig je een bijzondere carrière. Toch ben ik niet bang dat je in het spreekwoordelijke "zwarte gat" valt. Met zoveel hobby's en het vrijwilligerswerk dat je doet, weet jij je vrije tijd wel goed in te vullen. En ik twijfel er niet aan dat je dat met dezelfde overgave doet als dat je in je werk altijd hebt gedaan. Ik heb met bewondering van dichtbij gezien hoe je invulling hebt gegeven aan de functie van krijgsmachtadjutant. Je hebt je boven partijen durven stellen en daardoor heb je de gezamenlijkheid van de krijgsmacht sterk bevorderd. Daarbij heb je de aandacht voor het individu altijd behouden. Ik wil je namens onze organisatie daar hartelijk voor danken. Ik vond het een genoegen met je samen te werken en ik wens jou, Karin en je kinderen een mooie toekomst.

Adjutant Dunnewind,

In opeenvolgende functies heeft u blijk gegeven van een grote mate van professionaliteit, visie en verantwoordelijkheid. Er wacht u een boeiende tijd. De druk en de belangen zijn groot. Dat zal veel vragen van uw inzet.

Ik heb er het volste vertrouwen in dat u daar op een goede manier invulling aan geeft. Ik vraag iedereen adjutant Dunnewind het vertrouwen en de steun te geven, zodat hij maximaal invulling kan geven aan de hem opgedragen taken.

Ik zal nu overgaan tot de daadwerkelijke functieoverdracht. Ik zal dit doen door het innemen en het uitreiken van de Nestel, de zichtbare onderscheiding van de Krijgsmachtadjutant